

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Synopsis Annalium Societatis Jesu In Lusitania

Francus, Antonius

Augustæ-Vindelicorum, M. DCC XXVI.

Annus 1597. Soc. 58.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72313](#)

quos interemit lues, edebant. Non pauci, dum pilcantur in flumine, à crocodilis, quibus abundat, devorati sunt. Gemini Sobæ, sive Reguli, bello vieti, capti, & quod à Lusitanis defecissent, capitibus damnati sunt; sacris tamen lymphis ante mortem ablui voluerunt.

Annus 1597. Soc. 58.

Decem & septem Evangelicæ cultores vineæ ad Indiam solverunt, undecim Lusitani, cæteri ex Italia, omnium Moderatore P. Emmanuele Viega. In Societatem cooptati sunt: Michaël Carvalius Bracharenensis, illustris Christi Martyr in Japonia: Antonius Soarius, natus Viana Interamnensis Provinciae, obiit Malacæ cum Pro-Rege Martino Alphonso Castro; quod animadverto, ut intelligatur, illum ejusdem nominis, qui patriâ Borbenensis, Martyrium passus in Ceilamo, apud Indos Societatem inivisse: nec enim duo ejusdem nominis recensentur in Catalogo migrantium ad Indiam.

2. Conimbricæ Aprili mense celebrata Provinciæ comitia. Romani ita Provincialis Conventus. Procurator eligitur Ruyssius Martinus Rector Portuensis, in Italia vitâ defunctus. In eo Conventu postulatum est à Patre nostro: daret titulum Fundatoris Domus Professæ cum suffragiis solitis Regi Joanni hujus nominis tertio, datur titulus Fundatoris Domus Prof. Joanni Regi. cùm abunde donasset illi domicilio, ut hunc honorem & preces mereatur. Annuit Roma, & tanto Regi, ac Societatis nostra parenti honorificum hunc titulum cum suffragiis attribuit. Cur vivus non admiserit Fundatoris nomen, suo loco dictum.

3. Provincia Domo tironum separata crevit Ulyssipone, Fundatoribus Initium Novi Fernando Tellio Menesio, & ejus conjugie Maria Noronia de primaria regni nobilitate. Fernandus summa cum potestate gubernaverat Indiam & Algarbia, supremumque Concilium Senatorum causarum Ulyssipone. Donarunt annum reditum regalium ærorum quingenta millia, partim ex pecunia ad censem data, partim in reditu Villa montis Oliveti, in qua domus tironum est fundata.

4. Interim placuit initium huic institutioni fieri in villa Campilidi, quæ vix quartâ parte leucæ ab urbe distat. Illam Domus Professa iussu P. Claudi tironibus vendiderat. Eò venire iussi Eborâ & Conimbricâ tirones aliquot. Primus ipsis Rector datus est Ven. P. Antonius Maccarenius. Dedicatio facta mense Decembri die Expectationis partus. Domus consecrata Assumptioni Virginis. Sacris operabatur P. Christophorus Gouvea Portuensis, qui cœperat hoc anno Provinciam moderari, simul tironibus imperiū epulum Eucharisticum. Adfuit Dominus Fundator, & graviores de nostris. Accumbentibus mensæ cibos ministrârunt Joannes Madureira Domus Professæ Præpositus, Ludovicus Alvarus Collegii Rector, & socius Provincialis. Sexennio vicitârunt in ea villa tirones; dein reditus impensi condendo ædificio.

5. Alexander Brigantinus, qui Conimbricæ in nostris scholis absolverat curriculum Philosophicum, concessione avunculi sui Philiippi Regis, intra Collegiū nostri parietes examen pro prima laurea sustinuit. Gradus artium Magistri du Magistri privatim illi collatus est in Cœnobio S. Crucis ab Academiâ Cancellario. Theses & examina cetera ex Regis dispensatione non subiit, litterarium tamen de more pendit tributum.

6. Illustratur Conimbricensis Academia magisterio sapientissimi P. Francisco Sua Granatensis. Etenim Rex litteris datis 11. Aprilis moderandam illi taniam P. Sua commendavit primariam Theologie cathedram. Advenit Conimbricam, ubi tunc erat Provincialis, qui potestate ex Societatis privilegiis concessâ eum donavit gradu Doctoris Theologi. Octavâ die Maii inuit possessionem cathedralæ, cœpitque dictare quæstiones de Pœnitentia.

7. Suberto postea dubio, num Doctoris gradus ita collatus sufficeret; affirmabant pro Universitatibus Pontificiis, non pro Regiis, ut erat Conimbricensis. Lib. 3. tit. 68. censis, §. 7.

166 *Synopsis Annalum Societatis IESU.*

Lib. 4. c. 4
§. 2. & 4.

censis, in cuius legibus una est, tales non reputari Doctores, sed in ea facultate Baccalaureos, alia adhuc subituros, ut gradu Doctoris insigniantur. Hujusmodi dubiis tollendis P. Suarius Eboram proficicitur cum Provincie Praefide, qui adesse voluit, ut facilius, si forent, vincerentur difficultates. In legibus illius Academiae idem est obex circa tales Doctores per privilegia creatos, si de Societate non sint.

8. Ne tamen persisteret scrupulus Conimbricensis Academiae, visum est thesium actu magno prævio, donari laurea. Sustinuit eo præside theses P. Gonçalus Luisius, ibidem anno sequenti docturus Philosophiam. P. Christophorus Gilus tantâ vi contorsit argumenta, ut Suarius in ipso cognoverit præstantissimum ingenium, & Magistrum, dixeritque: nescire, cur te ex alia natione vocaverint ad moderandam cathedralm Conimbricensiem, cùm tantus vir, quantus erat Gilius, Lusitaniam incoleret.

P. Suarius Ebore fit Doctor.

9. Die quartâ Junii in templo nostro, Patrono Alfonso Mello Canonicô & Inquisitore, subinde Lamecensi Episcopo, donatus gradu confuetis ceremoniis à P. Fernando Rebello Academie Cancellario, viro doctissimo, ut ilius testantur opera Theologica typis vulgata. Quintâ Junii expedita testificatio Academica de collato gradu, membranæ inscripta conservatur in tabulario Conimbricensi. Subscripsere P. Petrus Novasius Rector, olim in eadem Academia primarius Theologia Professor, Fernandus Rebello Cancellarius, Blasius Viegas Professor Icripturæ, Stephanus Coutus, Christophorus Gilus, & Petrus Luisius, sacra Theologia Professores.

Classis Anglica obdet in cassum Insulam Michaelensem,

10. Angli formidandâ classe in altum provecti ad capiendas naves Hispanas ex America redeuntes, ad Tertias insulas piocepsere, vastatis insulis Fáyalo, & Pico, applicant omnem classem insulæ Michaelensi. Anchore jacet in conpectu urbis Ponta delgadæ. Regebat insulam Gonsalus Valæus Coutinius vir prudentissimus, ac fortissimus. Angrâ jam notam habuit clavis magnitudinem. Igitur, ne imparatum hostis adoriretur, contrahit totius insula militem in Pontam delgadam; omnem munit stationem, in quam poterant hosti milites exponi; verbo Ductoris optimi partes explet.

11. Decimâ quartâ Octobris Clasis in anchoris ad vigesiman diem mensis ejusdem commoratur. Sæpe hostis tentavit excensionem, sæpe repulsus est. Tandem re infectâ sustulit anchoras, atque excessit. Quinque sacerdotes nostri his diebus fuere in diversis castrorum stationibus, audiverunt prænitentes milites, operati sunt ad aram, piis cohortationibus animarunt, ut profide, aris, & focis patriam tuerentur. Noluit à latere suo Rectorem discedere Coutinius. Vix dici potest, quantum in nos creverit Insulanorum amor, per spectâ curâ, quâ ipsi consulebamus.

12. Post hostis discessum opitulantur Patres superstitionibus ex nave Indica à S. Francisco dicta, de qua suprà, cùm redisset ex Brasilia, sed morbo & fame miserè cruciata. Haud minori curâ subvenerunt oppido Villa franca, quod de tertium iussu Coutini hostis occupavit, ac diripuit. Ad sublevando miseros, cùm victus annona pariter laborassent, eleemosynæ à nostris conquisi sunt.

Annus 1598. SOC. 59.

Mors P. Ignatii Martini, **A**nni hujus primordia funestavit obitus admirandi herois Ignatii Martini, de quo hactenus toties gloria facta est mentio. Mundo editur Gouveæ in Conimbricensi dioecesi. Ingenium illi præclarissimum. Laureatus gradu Doctoris Eboræ. Cum emineret dotibus ad faci suggesti conciones, huic muneri applicabatur. Initio studium titillavit auræ popularis, plausitque sibi, quod gratissimum accideret auditoribus. Leo Henrionius illius Eboræ Rector gnarus, quâ salubre foret Ignatio in rupe solida, non in arena mobili